

החג בפניסק

יוצא לאור ע"י תלמידי ישיבת "פאר ישראל" פינסק, בלרוס

פניני הפרשה

המשגיח, הרב משה פימה

"וספרתם לכם ממחרת השבת... שבע שבתות תמימות תהיינה" (ויקרא כ"ג - ט"ו).

במצווה זו אנו רואים שהתורה שמה דגש מיוחד על הנושא של "תמימות" היינו שהמצווה חייבת להתקיים בשלמותה דווקא והוא לעיכובא.

וכן מצינו בהלכה שבלי חג השבועות אין להתפלל תפילת ערבית עד צאת הכוכבים, כי אם נקדים ואפילו בדקה אחת אזי הארבעים ותשעה ימים שספרנו לעומר לא יהיו "תמימות".

השאלה הנשאלת היא, מדוע דווקא בספירת העומר ישנו דגש מיוחד על "תמימות" עד כדי כך שאפילו אם חסרים רק כמה דקות זה כבר חוסר במצווה?

עוד מצינו בהלכות ספר תורה שאם חסר אפילו אות אחת פסול ואפילו במקרים שהתורה עצמה כותבת כך בכמה מקומות כדוגמת המילה "נשיאים" שפעמים כתובה גם בצורת "נשיאם" בלא יו"ד, אבל אם חיסרנו את האות יו"ד מהמקום שהיא אמורה להיות הספר פסול. ומדוע?

ועוד מצינו בספירת העומר שאם אדם שכח לספור באחד מהימים, שוב אינו יכול לספור בברכה בכל שאר הימים. ומדוע? והלא אם אדם לא אכל מצה באחד מימי הפסח, גם כן נאמר ששוב אינו יכול לאכול מצה בכל שאר ימי הפסח? וכן אם אדם שכח ליטול לולב באחד מימי הסוכות, נאמר ששוב אינו יכול ליטול הלולב בברכה בכל שאר ימי החג? ומדוע דווקא במצוות אלו מצינו שאם חסר אפילו פרט קטן במצווה אזי כל המצווה נפסלת?

ונראה לומר, שהרי כל הזמן הזה שבין חג הפסח לחג השבועות הוא הזמן שבו בני ישראל יצאו ממצרים עד שקיבלו את התורה. ובזמן זה הכינו עצמם למתן תורה. והמצווה של ספירת העומר שאנו סופרים היום היא בעצם ההכנה שלנו למתן תורה, ובדברים אלו צריכים אנו לדייק עד הפרטים הקטנים שאם לא נדייק, אזי זה יוסיף וזה יחסיר מהתורה ונאבד כל קיומנו ח"ו. ולכן מי שחסר לו ואפילו פרט קטן ממצווה זו, כאילו חסר לו חלק בקבלת התורה וזו הסיבה שאנו כ"כ מקפידים במצווה זו עד הפרטים הקטנים.

ומאותה הסיבה, ספר תורה שחסר בו ואפילו אות אחת, פסול. שהרי התורה היא שמגינה עלינו וממשיכה את השושלת של עם ישראל, ואם חס ושלוש יהיו בה שינויים ואפילו הכי קטנים אזי ח"ו נאבד אותה לגמרי.

בברכת חג שמח

זמני החג בפניסק:

הדלקת נרות: 21:14

שחרית: 3:30

סדר הלכה: 17:45

תהלים: 19:30

מנחה: 21:00

צאת השבת: 22:49

העלון השבוע מוקדש לרפואת דליה בת אסתר

ראש כולל "יד - ישראל"

הרב פסח זעליג ריינר

יש להתבונן למה נקרא חג זה שבועות והרי כל ספירת העומר היא הכנה למתן תורה והיה מהדין לקרוא לחג זה רק מתן תורה ולא שבועות?

ועוד קשה למה בתפילה אומרים "זמן מתן תורתנו", אם כבר "קבלת התורה" שזה העיקר ולא זה שזה ניתן?

והנראה לבאר ע"פ מורנו הח"ח שהסביר, למה בהדרן אומרים שאנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר וכי "ווליק" השיגעץ אינו מקבל טבין ותקילין על עמלו? אלא שאם יעמול ולא ישיג תוצאות אזי לא יקבל שכר, נימצא שאינו מקבל שכר על העמל אלא על התוצאה מה שאין כן בתורה על עצם העמל מקבלים שכר גם כשאין תוצאות.

ולכן לפי זה יובן שעיקר מהות החג זה ההכנה "השבועות" כי זה מה שהשם דורש מאיתנו לא תוצאות אלא השתדלות, את שלושת ימי הגבלה, זה מה שהשם רוצה מאיתנו ולכן נקרא מתן תורה, שבאמת התורה ניתנה במתנה כמו שמשא למד את התורה 40 פעם והיה שוכח ורק בסוף ניתנה לו במתנה כך כאן מתן תורה, אתה תתאמץ כמה שאתה יכול והשם ייתן לך במתנה הרבה מעבר ליכולת שנזכה לא רק למתן תורה אלא גם לקבלת התורה.

אמן

חדש בפיונסק

מגישים: אליהו ראקוב, זאבי שינפלד, קובי ברוק.

בליל חג מתן תורה מחלקים את תלמידי בית הספר בית אהרון בנים למשפחות הקהילה ע"מ שירגישו טעם ואווירה ביתית במהלך החג.

תלמידי **ישיבת "פאר – ישראל"** סועדים בחדר האוכל של הישיבה יחד עם **ראש הישיבה הרב רוזנפלד** ומשפחתו, על מנת לנצל את הזמן ומיד לאחר סעודת החג להתחיל בסדר הלימוד.

בסעודת החג בבוקר יסעדו הרב **משה פובלקוב שליט"א** ומשפחתו עם הבנים של בית הספר.

בליל יו"ט שני של גלויות יסעדו הרב **פנחס צינמן שליט"א** ורעייתו ובסעודת הבוקר הרב **גבירצמן שליט"א** ומשפחתו.

ביו"ט ראשון סועדים אצל הבנות בכל הסעודות משפחתו של **המשגיח קטן הרב יוסף גולדבלט שליט"א** ומשפחתו.

ביו"ט שני של גלויות יסעדו עם הבנות של בית הספר "בית אהרון" משפחת הרב **ישראל קוחס שליט"א**.

בליל שבת בהעלותך יסעדו עם תלמידי בית הספר משפחתו של **ראש הכולל הרה"ג פסח ריינר שליט"א** ובסעודת הבוקר הרב **משה פובלקוב שליט"א**.

אצל הבנות יסעדו בשבת בהעלותך בכל הסעודות הרב **אברהם גבירצמן שליט"א** ומשפחתו.

התרגשות אופפת את הציבור הקדוש עם היוודע דבר הגעתו של **אדמו"ר שליט"א** לשבות בבירת אוקראינה, קייב בשבת פרשת שלח. כל בני הישיבה הגבירו את שעות הלימוד וההכנה הרוחנית לקראת בואו והנסיעה לקייב לשבות יחד עם הרבע את השבת תוך התעלות רוחנית.

בספונטניות הידועה של **הרבנית ריקי פימה תליט"א**, החליטה הרבנית לכנס את כל אנשי הקהילה ללא יוצא מן הכלל לחצר ביתה המורחב לערב קהילתי וגיבוש לכל בני הקהילה והישיבה מלווה בגיטות בידי בני הישיבה ובשרים על האש כיד המלך. כל המשתתפים ציינו לשבח את התועלת והנחיצות שבארגון ערבים כאלו ובפרט שערב זה היה לאחר שהרבנית ערכה כבר באותו שבוע שני ערבי גיבוש נוספים לתלמידי בית הספר בנים ולתלמידות בית הספר בנות.

בשבת שעברה, פרשת נשא חגגו בקהילה בשמחה ובהתרגשות את העלייה לתורה של התלמיד החביב והנחמד **ה"ה משה פיטקביץ נ"י** תלמיד כיתה ז' בבית הספר "**בית – אהרון**" בנים, בהשתתפות אורחים רבים שהגיעו מחוץ לעיר וכן מחו"ל במיוחד להשתתף בשמחה הגדולה. רגע השיא של האירוע היה עת עלה משה לתורה והחל לקרוא בתורה כבקיא ורגיל לאחר שבועות הכנה ארוכים ע"י **הבה"ה אלי שרייער הי"ו**, לפני התפילה עם שחר משה הגיע לבית הכנסת ונבחן על הקריאה ע"י המנהל הרוחני של בית הספר **הרב אברהם גבירצמן שליט"א**.

ברכת ברוכים הבאים **לבחור החשוב יוסף שוינגר הי"ו** שחזר מחופשה קצרה בביתו אשר באנגליה.

עם שובו של הבחור החשוב **יוסי שוינגר נ"י** חוזרת לפעול **מעבדת השעטנו** בעיר. כזכור יוסי נסע בשנה שעברה להשתלם בהלכות שעטנו הן בחלק העיוני והן בחלק המעשי ושם הוא גם רכש את כל הציוד המקצועי שצריך על מנת להקים מעבדת שעטנו מקצועית. שעות הפעילות בכל יום בצהריים בין השעות 14:00 ל- 14:30 ובימים א – ה גם בשעות הערב בין השעות 19:30 ל- 20:00. במקרים דחופים יש לתאם טלפונית +375447527809 {לא להתקשר בשעות הסדרים בישיבה}

ברכת ברוכים הבאים ל**ה"ה משה רחמני הי"ו** ששב מחתונת אחותו בארץ ישראל.

השבוע יצא הבה"ה **אליהו ספייער נ"י** לפולין על מנת להעביר בגבול מצרכים ופרסים רבים שנשלחו לפינסק מאנגליה, וב"ה הועברו כל הדברים ולא נתפסו ע"י שוטרי הגבולות במדינת בלארוס.

ביום ראשון בערב יצאו אברכי הקהילה ותלמידי הישיבה לחגוג יחד עם תלמידי כיתה י"א את מסיבת סוף השנה, לפני עזיבתם את העיר והמדינה לקראת התחלת המשך לימודם בשנת הלימודים הבאה תשע"ב בישיבות הקדושות בארצות הברית ובארץ ישראל.

ברכת צאתכם לשלום ל**הרב אלחנן ליטקא שליט"א** ולנוות ביתו הרבנית רבקה ליטקא תליט"א שהגיעו יחד עם בניהם לחגיגת הבר מצווה והליה לתורה של משה פיטקביץ.

ברכת צאתכם לשלום לתלמיד **ישיבת פאר ישראל ה"ה הבה"ה אברהם אלימלך גברילוביץ נ"י** שיצא לחוג את חג השבועות בישיבה גדולה דקייב בראשות הרב **אליהו שפילר שליט"א** לרגל חתונת חברו מיד לאחר החג.

ברכת צאתכם לשלום לבחור **יקותיאל שרמן נ"י** שיצא לביתו באנגליה להסדיר את אשרת השהיה שלו בבלארוס.

ברכת ה' תלווה את בחורי הישיבה הקדושה **פאר ישראל דפינסק ה"ה יעקב ישראל ברוך, אליעזר יוסף דיוויס**, שיצאו ליום פעילות בעיר מינסק בירת בלארוס.

קצת באיחור - עקב סיבות טכניות - **המבחן בהלכה** עפ"י תוכנית דרשו התקיים ברצות ה' מיד בצאת החג.

כולם מכירים את הקושי להעסיק את התלמידים בשבתות הקיץ הארוכות, השבוע החליטה הרבנית אסתי רוזנפלד תליט"א לרכוש בעבור התלמידים משחקי שולחן חינוכיים על מנת שבחורי הישיבה יוכלו להעסיק אותם בשעות אחה"צ הארוכות של שבתות וחגי הקיץ את תרומת המשחקים היא החליטה להקדיש לעילוי נשמת זקניה ר' **יצחק בן ישכר ואסתר בת יצחק בן שבת** ולעילוי נשמת הסבא **יהזקאל יששכר בן אברהם צבי ואסתר בת שלמה ברומר**.

לקהילה בהתפתחות במזרח אירופה
התווספו מספר משרות לשנה"ל תשע"ב

- גננת
- מורה לכיתות הנמוכות (בנות)
- מורה לכיתות ז-יא (בנים) (רוסית חובה)
- ראש ישיבה וראש כולל לבחורים מתחזקים

דרישות התפקידים:

- נסיון בהוראה או בקירוב (לשני בני הזוג חובה)
- תעודת הוראה מוכרת על ידי משרד החינוך (לפחות לאחד מבני הזוג)
- נכונות לעזרה בכל מוסדות הקהילה

קו"ח בפקס: 001-845-5042736 (שלוחה מס' 2)
או לאי-מייל: Info@yadyisroel.com

מתתיהו שינדלר נ"י

ירושלים, ישראל - פינסק, בלארוסיה

בעניין היתר שפחה כנענית לעבד עברי

משנה: עבד עברי נקנה בכסף ובקטר וקונה עצמו בשנים וציוכל ובגירעון כסף וכו'

בגמ' מובאת מחלוקת בין ת"ק לר"א האם יש הבדל בין עבד שמוכר עצמו לבין עבד שמכרוהו ז"ל לגבי ארבעה דברים: 1. נמכר רק לשש שנים 2. האם יכול להירצע 3. האם מקבל הענקה בסוף העבדות 4. האם רבו מוסר לו שפחה כנענית.

ומובא בגמ' בשיטת הת"ק שמוכר עצמו אינו נרצע, נלמד מהפסוק "ורצע אדוניו את אֲזֵנוּ במרצע" אֲזֵנוּ שלו (של העבד) ולא אֲזֵנוּ של מוכר עצמו. והתוס' בד"ה "ללא" הקשו על כך מדוע נכרך הת"ק ללימוד זה, הרי לשיטתו שמוכר עצמו אין מוסרים לו שפחה כנענית ממילא גם לא יכול להירצע שהרי כתוב שהנרצע כריך לומר "אהבתי את אשתי" וכו' ואם אין מוסרים לו שפחה כנענית אינו יכול להגיד את זה. ומתוך התוס' שולח הלימוד של "אֲזֵנוּ" הייתי חושב שהעבד נרצע בגלל הגזירה שווה של שכיר שכיר כמבואר בגמ' וה"אהבתי את אשתי" אינו בהכרח אלא דיברה תורה בלשון בני אדם, לכן היינו כריכים את הלימוד של "אֲזֵנוּ".

ומבואר בשיטת התוס' שסבב שמוכר אין רבו מוסר לו שפחה כנענית הן בע"כ והן מרלונו.

וכן מבואר ברש"י שכתב שם "ואסורה לו".

ובריטב"א הביא גם כן קושיא זו, ותירץ שם שאין הכי נמי כל דברי הת"ק שאין רבו מוסר לו שפחה, היינו דווקא בע"כ של עבד, אבל אם העבד רואה שפחה, מוסרים לו. ולכן נכרך הת"ק ללימוד של "אֲזֵנוּ".

ולכאורה קשה על שיטת הריטב"א מאיפה הוא לומד את היתר שהוא יכול לשאת שפחה כנענית הרי נאמר בעבד שמכרוהו ז"ל "אם אדוניו ייתן לו" אשה" משמע לו ולא למוכר עצמו.

ואולי אפשר להסביר מסביר את שיטת הריטב"א שהבדל בין מכרוהו ז"ל למוכר עצמו הוא רק ברכושניות האדון על

העבד אבל לא בדינים כי בסופו של דבר שניהם עבדים לכל דבר רק שמכרוהו ז"ל נשלט יותר ע"י האדון ולכן שמכרוהו ז"ל יכול לחייב לקחת שפחה כנענית כי הוא יותר "רכוש" ממוכר עצמו, משא"כ במוכר עצמו שהוא פחות רכוש אבל בסופו של דבר שניהם עבדים ויש להם אותם דינים ולכן אם רואה יכול לשאת שפחה כנענית.

ולריך לומר שצוודאי גם רש"י סובר שיש לשניהם את אותם דינים ללא חילוק אבל כל היתר של שפחה כנענית הוא אך ורק כדי שיוכל לעבד את אדונו בין ביום בין בלילה ועבד שמכרוהו ז"ל חייב לעבד את אדונו בין ביום ובין בלילה ולכן הוא יכול לשאת שפחה כנענית כדי שיהיו ולדות כמו שכתב התוס' ביצמות, משא"כ במוכר עצמו שלא חייב לעבד את אדונו גם בלילה אסור לו לשאת שפחה כנענית. אבל ברור ששניהם עבדים ולשניהם יש את אותם דיני עבדות.

ולפי"ז קשה על רש"י מהגמ' דף כ' עמוד א' שכתוב שמכרוהו ז"ל אם יש לו אישה ובנים רבו מוסר לו שפחה כנענית אין לו אישה ובנים אין רבו מוסר לו שפחה כנענית וכתב ברש"י שם שאפי' בעל כורחו. וקשה שהרי אם כל הסיבה שרבו מוסר לו שפחה כנענית הוא משום שהוא מחויב לעבד בין ביום ובין בלילה, א"כ מדוע באין לו אשה ובנים אין רבו מוסר לו, והרי הוא חייב לעבד גם בלילה ?

והנראה לומר בדעת רש"י שהסיבה שרבו מוסר לו שפחה אינו משום שהוא חייב לעבד גם בלילה, אלא משום שמכרוהו ז"ל ומוכר עצמו חלוקים בעצם הקניין. שמוכר עצמו נקנה רק בקניין ממון ולכן אין רבו מוסר לו שפחה כנענית כלל וזוהי גם הסיבה שאינו מחויב לעבד גם בלילה. משא"כ מכרוהו ז"ל נקנה גם בקניין איסור, ולכן רבו מוסר לו שפחה כנענית ואפילו בע"כ, וזוהי גם הסיבה שהוא מחויב לעבד אותו גם בלילה, אך באין לו אשה ובנים הקניין איסור אינו חל כלל לעניין זה של שפחה כנענית ולכן אין רבו מוסר לו שפחה כנענית ואפילו מרלונו.

במסגרת תוכנית "וכתבתם לכם" נביא כאן אי"ה בכל שבוע "חבורה תורנית שנאמרה ע"י אחד מבני החבורה הקדושה בישיבת "פאר – ישראל"

ישראל ויס נ"י

ירושלים, ישראל - פינסק, בלארוסיה

"חקירה בזין האשה יולאת במיתת הבעל"

קידושין ב.

האשה נקנית בשלוש דרכים, וקונה את עצמה בשתי דרכים: נקנית בכסף, ובשטר, ובביאה. בכסף; בית שמאי אומרים, דינר ובשוה דינר; ובית הלל אומרים, בפרוטה ובשוה פרוטה. כמה היא פרוטה, אחד משמונה באיסר האטלוקי. וקונה את עצמה בגט, ובמיתת הבעל. היבמה, נקנית בביאה; וקונה את עצמה בחליצה, ובמיתת היבם.

יש לחקור אם מיתת הבעל שמתיר את האשה האם זה כמו גט שזה מתיר או שזה משום שאם אין בעל טכנית אין כאן אישות אבל אין הכוונה שזה מתיר, ונפקא מינה אם אדם מת וקם לתחייה האם כריך לחזור ולקדש את אשתו או לא וכבר חקר בזה ר' אלחנן בקובץ שיעורים

ולכאורה יש להביא לזה ראיה מיבם שהרי לאחר מיתת הבעל מה שייך שהאשה תהיה אסורה על כל העולם מחמת המת הרי הוא הותר אלא על כרחק אהה רואה שגם לאחר מיתה האישות עדיין קיימת. ואפשר לדחות שגם זה גזירת הכתוב מיוחדת שמי שמת בלי ילדים האישות עדיין קיימת אבל באדם גייל האישות פוקעת.

שלוימי מיטלמן נ"י

זיכרון יעקב, ישראל - פינסק, בלארוסיה

בעניין קידושין בחליפין

ולכשז"א כשיש כלי אין כריך שיהיה שווה פרוטה , ובגמרא ממעטין חליפין כיוון שמועילין בפחות משווה פרוטה ?

מתרץ הקהילות יעקב עפ"י הר"ן לעניין קדשה בתמרה דאמרין שאם היא שווה פרוטה במדי מקודשת וקשה מה מועיל ששוה פרוטה במדי והרי האשה היא כאן וכאן אין בזה שווה פרוטה ? והקידושין נקבעין לפי מקומן ושעתן, ותרץ הר"ן בזה שהיא מקבלת התמרה ולא זורקת אותה זה כאילו אומרת לדידי שווה לי. וקשה אם היא אומרת לדידי שווה לי למה כריך שיהיה שווה פרוטה במדי ? אלא רואים מכאן שכל פחות משווה פרוטה יש בו שתי חסרונות, א. אין זה נקרא ממון, אלא כשיש בו שווה פרוטה, ופחות משווה פרוטה אינו נקרא ממון. ב. כריך שיעור של פרוטה, וכמו בכל מקום שריך שיעור.

ולכן לדידי שווה לי יכול לעזור רק כשיש כאן ממון ובגלל ששוה פרוטה במדי נשאר רק חסרון של שיעור פרוטה ולזה מועילה החשיבות של "לדידי שווה לי".

אבל לעניין שז"ד ידונו על פחות משווה פרוטה שם יש רק עניין של ממון חשוב ולכן מועיל מה שכלים הו דבר חשוב אבל שיעור פרוטה אין שם, שהרי אם יזיק את המחטין ודאי ישלם פחות מפרוטה, כי אין חשיבות כלי מועלת לעניין שיעור הממון אלא לחשיבות הממון.

ולכן לעניין קידושין שריך גם ממון חשוב וגם שיעור של פרוטה, אזי מה שחליפין נעשין בכלי זה עוזר רק שיש כאן ממון חשוב, אבל על שיעור של פרוטה לא מועיל חשיבות הכלי ולכן אין אשה מתקדשת בו.

כתוב במשנה האשה נקנית בשלוש דרכים בכסף בשטר ובביאה מקשה הגמ' מנינא [בשלוש דרכים] מה הוא בא למעט ומתרתא שהוא בא למעט חופה שהיא רק נישואין אבל לא מועילה לקידושין מקשה הגמ' ר"א לפי רב הונא שסובר שחופה כן קונה בקידושין א"כ מנינא למיעוטי מאי: ומתרתא שצא למעט חליפין כלומר שאינה מתקדשת בחליפין כי זה לא מכובד.

מקשה תוס' שאם פשטה ידה הרי היא מראה שהיא מסכימה זה כריך להועיל ?

עוד הקשה תוס' דא"כ הו"ל לגמ' להקשות כבנותיו של ר' ינאי לא יוכלו להתקדש אלא בתרקהב דדינרי – קופה של דינרי זהב ?

ועוד הקשה כיון שעכשיו מצינה הגמ' שקנייני הקרקע רכיבין להועיל בקידושין א"כ גם חזקה שמועילה בקרקע רכיבה להועיל בקידושין ?

לכך מתרץ ר"ת דיש לגרום רק אישה בפחות משו"פ לא מקניא ואין הטעם משום שמקפידה אלא משום שאשה מתקדשת בקניין כסף ופחות משו"פ אינו כסף.

הרשב"א במסכת שבועות על המשנה שאין בית דין יושבין לדון על פחות משו"פ כתב שאם הגידון הוא על כלי, אזי גם אם אין בו שו"פ דנים עליו. כיון שחשיבות הכלי שהוא למלאכה עושה שלא ינטרו חשיבות פרוטה ומסיים הרשב"א שאפשר שגם לקידושין אפשר לקדש בכלי גם אם אין בו שו"פ.

מקשה הקצות (פ"ח סק"ג) מדוע ממעטת הגמ' חליפין בקידושין והרי למסקנא פירות לא מועילין בחליפין וכריך דווקא כלי